

Løgmannsrøðan

ÁÍÓLAVSØKU 1961

Barnastyrkur og skattalættan:

Tey 4 pst. av fakturapeninginum svara til 3 pst. av útsøluþrisinum.

Sum viðurgjald móti hesari avgift eru samtyktar ymsir skattalættar eins og barnastyrkur til forsyrgjarar.

Eingin, sum hevur undir 4.000 kr. í skattainntøku, verður soleiðis at rinda lögtingsskatt.

Oll, sum hava eina skattainntøku undir 9.000 kr. fáa ein barnastyrk upp á 80 kr. fyri barnið, og tey, sum hava stórra skattainntøku enn 9.000 kr., fáa ein barnastyrk upp á kr. 65 fyri barnið.

Fyri forsyrgjarar vil hesin skattalætti og barnastyrkur koma at týða stórt lætti enn útreiðslurnar hjá teimum av umsetingarskattinum.

Nógvir forsyrgjarar, sum av ringum umstøðum liggja heilt lágt í skattainntøku, hava fingið barnastyrkin kontant goldnan.

Í staðin fyri at rinda landsskatt hava teir so fingið pening úr landskassanum.

Skattainntøkan, innsetingin og útflyttningur:

Eitt gleðiligt tekin er, at hóast vinnulíkindini á sjónum hava verið soltnari við fiski á grunninum enn árin frammanundan, hevur útflyttningur verið stórur í ár enn á nokrum sinni. Sama er við skattainntøkuni og innsetingin í peningastovrnarnar.

Løgtingsins inntøka hevur í figgjarárinum 1960/61 eftir fyrilíðis uppgærd verið umleið kr. 22.783.987,85 og útreiðslurnar eisini eftir fyrilíðis uppgærd umleið kr. 21.565.331,36. Eitt avlop uppá kr.

isfiskur	21.625 tons fyri
saltfiskur	17.195 tons fyri
klippfiskur	6.250 tons fyri
annað	

25.530.000,00 kr. netto
29.873.000,00 kr. netto
20.598.000,00 kr. netto
20.192.000,00 kr. netto

96.193.000,00 kr. netto

um 3 milliónir meira enn 1958, ið var tað hægsta útflyttningarár, vit hava havt.

Útflyttningurinn árið frammanundan — 1959 — var 77.782.000, slakar 19 mill. kr. minni enn í fjør.

Netto fiskaframleiðslan:

hefur falið soleiðis:	
1957	90.669.000 kr
1958	91.271.000 —
1959	75.248.000 —
1960	93.842.000 —

Sum tekin eru til, vil hon aftur vaksa í ár, ið hvussu er í tonsatali: Príslagið

Undir Føroyum vaksin frá	1.833 tons til 19.684 tons
Undir Íslandi minkað frá	54.222 tons til 14.396 tons
Við Grønland vaksin frá	10.245 tons til 50.698 tons
Í Bæringshavinum mink. frá	8.751 tons til 3.509 tons
Við N. Foundland vaksin f.	2.959 tons til 9.678 tons

Fiskiskapurin undir Íslandi hjá føroyingum hevur ongantíð verið so lítill sum í ár.

Ókingin av fiskinøgðini fyri íluskupin um veturin undir Føroyum og fiskiskapurin við Grønland og New Foundland hevur givið hitt stóra uppskyoytið í staðin fyri hina stóru minkingina av okkara fiskiskapi undir Íslandi. Men vónandi vil Ísland taka seg nakað upp aftur fyri okkum nú aftaná nýggju skipanina við Ísland.

Við teimum mongu nýggju veiðimiklu skipunum, vit hava fingið, og koma at fáa aftrat í ár, skuldi veiðinøgðin í ár farið at hyðnast betri enn í fjør, hóast nóg av okkara gomlu skipum eru farin burtur úr fiskivinnuni.

Marknaðarlíkindini:

er tann stóri spurningurin, nú ið europa londini hava bytt seg í tvinningar, teir »6« og teir »7«.

1.218.656,49. Samstundis má tá verða havt í huga, at landskassin hevur veðhaðsábyrgdir, ið kunnu koma at verða »effektivar«.

Fylgjandi yvirlið sýnir ein stóðgan vøkstur:

Skattainntøkan var í:

1952	 kr. 56,4 mill.
1953	 — 56,3 —
1954	 — 59,9 —
1955	 — 70,0 —
1957	 — 82,6 —
1956	 — 78,5 —
1957	 — 82,6 —
1958	 — 85,8 —
1959	 — 87,5 —
1960	 — 100,0 — (ca.)

Ein vøkstur uppá um 16 mill. síðan 1958.

Innskot uppá spartreytir hevur verið:

1/1 — 1953	 kr 63,5 mill.
1/1 — 1954	 — 67,5 —
1/1 — 1955	 — 73,4 —
1/1 — 1956	 — 81,5 —
1/1 — 1957	 — 90,0 —
1/1 — 1958	 — 97,3 —
1/1 — 1959	 — 106,2 —
1/1 — 1960	 — 112,6 —
1/1 — 1961	 — 123,4 —

Ein vøkstur uppá 26 mill. síðan 1958.

Tað atgjaliga í hesi peningamynd er, at skattainntøku- og innsetuvøkturin er størstur seinasta ár, hóast íleggingin til skipakeyp og aðra bygging aldrí áður hevur verið so stór her á landi: Her er talan um næstan tvífoldan síðani 1952 og 53.

Útflyttningur Føroya var seinasta ár:

menn sjálvir søkja og nýta.

Skotar nýta eisini línu, men ikki snøri og snelluna.

Samgongan hevði marknaðarlaga gjørt ræurnar rúmari og uttan høft fyri okkum, tí her hjá okkum verður eingin fremmandur at hava loyv: at fiska aðra staðir og við øðrum greiðum enn vit við okkara lóggávu loyva okkum sjálvum.

Útlitið fyri saltfiskasøluni:

Sambært meting teirra, ið fáast við saltfiskasølu er príslitið ikki hitt versta.

Seldur er pakkaður fiskur til Grikkalands fyri 106 £ tonsið fyri smáan fisk og kravd er 110 £ fyri góðan millumfisk. Í Italia er seldur bólkfiskur fyri 92 £ og pakkaður 99 £ tonsið.

Í Brasilíu er útlitið fyri, at klippfiskaprisurin verður nakað sum í fjør. Í Spanía er selt ca. 600 tons av klippfiski fyri sama prís sum í fjør.

Síldasøluþrisurin:

Í Svøríki s'gast at vera seldur um 60.000 tunnur og í Danmark 20.000 tunnur fyri hægri prís enn í fjør. Hetta er stór sild. Hvussu verður við at selja smásíldina í Eysturtysskandi er ikki greitt. Men vónandi verður henda søla eisini at ganga í lag, hóast Ísland kann koma í vegin við síni ævintýra stóru veiðu í ár.

Stór kólíhús til goymslu av okkara salt- og klippfiski og stór frystivirki, ið kunna taka miklar farmar, tøva, fyri at vit kunnu verða forir at selja fisk til hægsta prís.

Gæði
føroyskar
BARNABØKUR!

Nøkur orð til „Dagblaðið“

»Dagblaðið« gjordi lop á Johan Nielsen, fólkatingsmann. Hetta á'op hevur Johan Nielsen sjálvur vist aftur, so ikki nýttist mær at nerta meira við tað.

At eg nú á hesum sinni taki pappir og skrivara fram, er vegna tess, at »Dagblaðið« finnst at tí, sum eg endaði við nevnilga, at vónandi vil okkara fólkatingsmaður gera sitt til, at Danir fara at hjálpa okkum úr eini knipu, sum vit eru komnir í, og sum eg frætti, meðan eg sat og skrivaði greinina um alt tað góða, sum okkara parlament í Danmark styðjaði av Johan Nielsen hava gjørt og sett í gildi eisini fyri Føroyar. Eg varð illa við, at tað knappliga kom mær fyri oyru í Útvarpi Føroya, at kurstapið er so stórt, at menn, sum lata byggja skip, skulu noyðast at rinda 15 pst. sum eginpening. Eg skoytti so nokur orð um hetta upp í endan á grein minni.

At »Dagblaðið« fekk ílt í eyguni av hesum, undrar ikki meg. Vit hoyrdu nú í vikuni, hvussu menn standandi á lögtingsins talarapalli lótu illa um tað, at Útvarp Føroya hevði boðað frá, at landsstýrið arbeiðir við málinum og millum annað hevur heitt á ríkisstýrið um at veita okkum stuðul, so menn kunnu sleppa frá at skaffa meira enn hægst 10 pst. sum eginpening fyri at fáa nýggj skip.

Gamalt orð sigur, at ílt eyga einki gott má siggja.

Teir menn og flokkar, sum einki vilja gera á tingi uttan einans eitt, og tað er at vera imóti øllum, sum landsstýrið og samgonguflokkarnir gera, teir harmast og óast upp hvørja ferð, teir siggja ella hoyra um alt tað góða, ið hendir, samstundis sum teir hugsa og enná siga: »Jo galere, jo bedree«.

Verri tað gongur, gláðari eru andstøðumenn á tingi og bløð teirra, m. a. »Dagblaðið«.

J. H. Danbjørg.

Folketælling paa Zelletræ 1834

Greitt til prentingar hevur Jákup Vang.

6. Hus:

Poul Magnussen	65	Aar	Husmand, lever mest af Lejejord
Anne Sofie Jacobsdatter	63	—	hans Kone
Joén Poulsen	31	—	Ugift.
Maren Poulsdatter	24	—	— ders Børn
Daniel Magnussen	68	—	— Mandens Broder

7. Hus:

Klement Johannesen	48	—	Husmand, lever af sin Jord
Margrethe Sofie Joensdatter	44	—	hans Kone
Joén Klementsén	19	—	Ugift.
Johannes Klementsén	11	—	—
Anne Sofie Klementsén	13	—	—
Anne Margrethe Klementsén	7	—	—
Margrethe Susanne Klementsén	2	—	— deres Børn

8. Hus:

Joén Joensen	29	—	Husmand, lever mest af Lejejord
Kristine Sofie Poulsdatter	32	—	hans Kone
Joén Poule Joensen	5	—	deres Son
Anne Abrahamsdatter	64	—	Enke, Mandens Moder
Abraham Joensen	26	—	Ugift, Mandens Broder, Krobling, har sit Ophold hos Broderen

9. Hus:

Joén Joensen			Husmand, Arbeidsmand
Elsebeth Malene Andreas datter	26	—	hans Kone
Susanne Joensdatter	10	—	—
Susanne Joensdatter	67	—	Enke, Mandens Moder, har sit Ophold hos Sønnen
Susanne Joensdatter	40	—	Ugift, Mandens Søster

10. Hus:

Hans Peter Djurhuus	33	—	Gift, Husmand, har sit Ophold ad Gaarde N. 1.
Katrine Christiansdatter	31	—	—
Christian Johan Djurhuus	4	—	—
Hans Andreas Djurhuus	2	—	—